

Zapisnik
XVI. sastanka Radne skupine Istarske županije za ujednačavanje terminologije na talijanskom jeziku održanog u Umagu u utorak 26. rujna 2023. godine s početkom u 10:00 sati

Prisutni:

Istarska županija-Regione Istriana – Marina Barbić-Poropat
Istarska županija-Regione Istriana – Viviana Viviani
Grad Rovinj-Rovigno – Stellina Garbin
Grad Rovinj-Rovigno – Verena Sošić Cerin
Grad Pula-Pola – Kristina Fedel Timovski
Grad Pula-Pola – Cristina Sodomaco Damijanić
Grad Novigrad-Cittanova – Lorena Oplanić Marković
Grad Umag-Umago – Enver Jurdana
Odvjetnica Tiziana Paris

Dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda
2. Usvajanje zapisnika s prethodnog sastanka
3. Priopćenja koordinatorice
4. Udruge i njihova tijela: prezentacija T. Paris
5. Talijanski prijevod naslova najznačajnijih zakona RH
6. Izorno nazivlje RH na talijanskom jeziku
7. Razno

AD 1

Dnevni red usvojen je jednoglasno.

AD 2

Zapisnik je usvojen jednoglasno, bez primjedbi.

AD 3

Kao što je bilo najavljeno na prošlom sastanku i s obzirom na potrebu članova Skupine za međusobnom komunikacijom, koordinatorica je pripremila i podijelila popis telefonskih brojeva svih članova Skupine.

Koordinatorica je podsjetila članove/ice da će se uskoro održati sastanak Skupine u Puli te je zamolila sve da budu raspoloživi za termine od 23. do 25. listopada. Članovi su iskazali svoju raspoloživost za srijedu, 25. listopada u Puli u 10:00 sati.

S obzirom na poteškoće u pronalaženju parkirnog mjesta, Kristina Fedel Timovski ponudila je prisutnima da pošalju broj svojih registarskih oznaka kako bi im ona osigurala parking.

Osim sastanka, oko 12.00-12.30 sati održat će se posjet Zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Puli u organizaciji Tiziane Paris.

Stručno usavršavanje planira se za mjesec studeni. Koordinatorica je mislila pozvati prof. Stefana Ondellija i prof. Florianu Sciumbata sa Sveučilišta u Trstu. Na usavršavanju bi bilo riječi o sintaksi, s obzirom da se prof. Ondelli bavi pojednostavljenjem administrativnog jezika, dok se prof. Sciumbata bavi pojednostavljenjem jezičnog izražavanja za potrebe osoba s intelektualnim poteškoćama. Tema bi bila izbori (sve vrste tekstova). Plan bi bio da usavršavanje bude interaktivno i da traje 4 sata. Prilikom toga predavanja koordinatorica bi također trebala predstaviti ažuriranu verziju glosara, ako je uspije pripremiti na vrijeme. Predavanje je na rasporedu u Poreču između 13. i 17. studenoga 2023, dok je posljednji ovogodišnji sastanak Skupine na rasporedu između 4. i 8. prosinca.

Koordinatorica je zatim dala pregled stanja u vezi sa zapisnicima, podsjetivši da nedostaju dva prijevoda iz prethodnog saziva Radne skupine. Potom je predloženo da se sadašnji članovi Skupine zaduže za prijevod sljedećih zapisnika:

Zapisnik br. 13 – Edi Zarli
Zapisnik br. 14 – Marina Barbić-Poropat
Zapisnik br. 15 – Viviana Viviani
Zapisnik br. 16 – Kristina Fedel Timovski
Zapisnik br. 17 – Gianna Fioranti
Zapisnik br. 18 – Cristina Sodomaco Damijanić

AD 4

Koordinatorica je dala riječ Tiziani Paris, koja je pokušala razjasniti neke nedoumice Skupine oko udruga, ustanova i sl. Objasnila je da uvijek postoji tijelo koje donosi odluke (usporedivo sa zakonodavnim tijelom poput parlamenta ili županijske skupštine) i upravljačko tijelo (usporedivo s izvršnim tijelom poput vlade ili županijskog poglavarstva ili župana). Izvršno tijelo udruge izvršava naloge zakonodavnog tijela.

Kada postoje tekstovi za prevođenje, potrebno je konzultirati zakone jer se terminologija mijenja (s tim u vezi Tiziana Paris podsjetila je na stranicu zakon.hr).

Trgovačko društvo (*società*) uvijek je profitna organizacija, dok se udruga bavi humanitarnim akcijama, rekreacijom, sportom i sl. i obično je neprofitna.

Ustanove (*enti*) uvijek osnivaju ili država ili lokalne vlasti.

Udruge (*associazioni*) osnivaju građani koji se udružuju i dobit koriste za rad udruge. Udruga mora imati najmanje 3 člana osnivača (*član osnivač* odnosno *socio costituente* su izrazi koji se koriste za trgovačko društvo odnosno *società*). Temeljni akt udruge je statut koji se u Hrvatskoj može zvati "Statut" ili drugačije. Zakonom se utvrđuju obvezni sadržaj Statuta.

O upravljanju udrugom odlučuju članovi kroz skupštinu (*assemblea*). Članovi simpatizeri nemaju pravo glasa jer je ono rezervirano za punopravne članove.

Upravno tijelo (*organo esecutivo*) naziva se *upravni odbor* ili *izvršni odbor*.

Udruga ima jednu ili više fizičkih osoba koje je zastupaju. U udruzi se ta osoba naziva predsjednik (*presidente*), dok se za ustanove koristi izraz ravnatelj (*direttore*).

Udruga može imati i nadzorno tijelo nadležno za kontrolu: nadzorni odbor (*comitato di vigilanza*).

Udruge se mogu udruživati u organizacijske oblike pod nazivom *savez, zajednica, mreža, koordinacija (federazione, unione, rete, coordinamento)*.

Razlika između spajanja i pripajanja: riječ *spajanje* koristi se kada se spajaju udruge koje imaju jednaku težinu i jednake vrijednosti, a pripajanje se koristi kada se manja udruga apsorbira u veću. Spajanje je na talijanskom *accorpamento*, pripajanje je *fusione*.

Nakon kratke razmjene mišljenja o razlikama između udruga u Hrvatskoj i Italiji, Tiziana Paris je zamoljena da za sljedeći put pripremi pregled udruga u Italiji.

Izvršno tijelo donosi odredbu o prestanku udruge i pokreće postupak likvidacije. Druga stvar je stečaj (*fallimento*), gdje se također pojavljuje lik stečajnog upravitelja (*curatore fallimentare*). Stečaj se događa kada se poduzeće zatvori zbog duga, što znači da ga zatvara netko drugi, a ne vlasnik. Likvidacija se događa kada se osoba odluči zatvoriti svojom voljom (npr. jer je odlučila odustati od poslovanja).

Uprava je izvršno tijelo. Za poduzeća, na talijanskom jeziku, izvršno tijelo je *amministratore* ili, ako je kolegijalno tijelo, *soci amministratori*.

Jedini član uprave je *amministratore unico*.

Ustanovom upravlja *upravno vijeće (consiglio d'amministrazione)*.

Cristina Sodomaco Damijanić spomenula je tri vrste odbora koje je susrela u prijevodima:

Consiglio di amministrazione – Upravni odbor

Consiglio direttivo – Izvršni odbor

Comitato di vigilanza – Nadzorni odbor

Tiziana Paris objasnila je da hrvatski zakon ne nameće strogo nazive unutarnjih tijela udruga. Iz tog razloga unutarnjim tijelima mogu se dati različiti nazivi, a jedini način da se shvatiti koji je naziv točan jest čitanje Statuta. Ponekad, međutim, autor statuta udruge naizmjenično koristi suvremene pravne termine i zastarjele termine ili pak termine koji se obično odnose na trgovačka društva, pa to prevoditeljima predstavlja dodatnu poteškoću.

Tiziana Paris nastavila je svoje izlaganje navodeći sljedeće.

Ravnatelj je odgovorna osoba ustanove (*voditelj ustanove*)

Direktor je odgovorna osoba za d.d., ali to se temelji na internoj odluci.

Zakladna uprava je izvršno tijelo zaklade (*fondazione*), gdje je tzv. *upraviteljica* predsjednica Upravnog odbora. Zaklada (*fondazione*) nema skupštinu.

Enver Jurdana potom je upitao može li se *likvidator* prevesti kao *commissario liquidatore*, a stečajni upravitelj kao *curatore fallimentare*. Tiziana Paris to potvrđuje.

Koordinatorica je dodala da likvidator u hrvatskom jeziku ima i drugo značenje, u jeziku računovodstva (gospodarstvo), a to je osoba koja provjerava ispravnost i potpunost knjigovodstvene dokumentacije (npr. računi primljeni od poduzeća, prije nego što se nastavi s plaćanjem).

Što se tiče riječi *uredba*, ona se na europskoj razini prevodi kao *Regolamento*.

Uredba: ako je donese Vlada ili predsjednik Republike, trebalo bi je prevesti riječju *uredba*.

Uredba o postupku izdavanja koncesijskog odobrenja jest *decreto*.

Rješenje o izvedenom stanju je *decreto di condono*.

Kako prevesti *Savez sportova*? *Savez* je veća cjelina od zajednice i postoji na županijskoj ili državnoj razini. U 95% slučajeva statuti subjekata koji se nazivaju *savez* navode *federation* u svome prijevodu na engleski, pa se čini opravdanim prevesti to na talijanski jezik s *federazione*.

Radna skupina tada se upitala kako onda prevesti *zajednica* s obzirom da se, kod prevođenja naziva stranaka, bila opredijelila za *comunità* (HDZ – *Comunità democratica croata*). U to je vrijeme riječ "unione" bila alternativa, koja je potom odbačena. Stoga će Skupina na sljedećem sastanku procijeniti je li prikladno da te stranka i dalje ima naziv *Comunità democratica croata* ili ga treba promijeniti u *Unione democratica croata*.

Postavlja se i problem prijevoda Zajednice tehničke kulture. Cristina Sodomaco Damijanić preuzela je zadatak konzultiranja Statuta toga tijela kako bi se to razjasnilo na idućem sastanku.

Govoreći o izornoj terminologiji, krenulo se analizirati sljedeće termine.

Prihvaćeni termini

1. biračko mjesto - *seggio elettorale*
2. izborna jedinica - *circostrizione elettorale*
3. kandidacijska lista grupe birača – lista (*elettorale*) *civica*
4. nositelj kandidacijske liste – *capolista*
5. Gradsko izorno povjerenstvo – *Commissione elettorale cittadina della Città di...*
6. dopunski izbori – *elezioni suppletive*
7. izorno pravo (je skup pravila, zakona koji uređuju izbore) – *diritto elettorale, normativa elettorale*
8. pravo glasa, biračko pravo – *diritto di voto*
9. registar birača – *registro degli elettori*
10. popis birača – *elenco degli elettori*; to je lista prisutna na svakom biračkom mjestu (popis birača uključuje samo dio registra birača)
11. glasačka kutija – *urna (elettorale)*

Odgođeni termini

1. kandidacijska lista – lista di candidatura, lista elettorale; predloženo je da se provjeri izraz korišten u Italiji za označavanje popisa kandidata za koje se može glasovati
2. pravovaljana kandidacijska lista za izbor članova gradskog vijeća Grada XY -
Lista valida di candidatura per l'elezione dei membri del Consiglio cittadino della Città di XY
Lista di candidatura legalmente valida per l'elezione dei membri del Consiglio cittadino della Città di XY
Radna Skupina pita se je li dovoljno navesti pridjev "valido" („valjan“) te podrazumijevati da se valjanost odnosi na područje prava. Tražit će se naknadno savjet odvjetnice Paris jer nije bila prisutna za vrijeme rasprave.
3. zbirna lista pravovaljanih kandidacijskih lista za izbor članova Gradskog vijeća Grada XY: Lista cumulativa/collettiva delle candidature valide per l'elezione dei membri del Consiglio municipale della Città di XY
Skupina nije bila sigurna je li ispravnije napisati *lista cumulativa* ili *lista collettiva*. Nadalje, bilo je i nedoumica oko riječi "pravovaljana" (kao i za naziv koji je odgođen pod točkom 2) i zbog toga je rasprava o tim nazivima odgođena za sljedeći put. Cristina Sodomaco Damijanić i Kristina Fedel Timovski preuzele su zadatak ispitati što točno pojam *zbirna lista* znači.
4. drugi krug glasovanja – secondo turno elettorale ili seconda tornata elettorale? Izraz *ballottaggio* koristi se ako postoje samo dva kandidata.
Na primjer:
Rezultati drugog kruga glasovanja za izbor gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika Grada XY provedenog 30. svibnja 2021. – Risultati del secondo turno elettorale per l'elezione del sindaco e del vicesindaco della Città di XY tenutosi il 30 maggio 2021.

Što se tiče još jednog stručnog termina vezanog za izbore, Enver Jurdana je upitao je li za "Izbor članova Gradskog vijeća" primjereno koristiti riječ "rinnovo", primjerice u izrazu *rinnovo del Consiglio cittadino*. Prijedlog Envera Jurdane temelji se na promatranju jezika izbora u Italiji, ali je odluka Radne skupine odgođena za sljedeći sastanak.

Sastanak je zaključen u 13:15.

Koordinatorica

Marina Barbić-Poropat

Zapisničarka

Viviana Viviani

KLASA: 024-04/23-03/01

URBROJ: 2163-11/4-23-25